

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Σημειώσεις:

1. Οι Δείκτες Επάρκειας που εμφανίζονται υπογραμμισμένοι (.....) δεν συμπεριλαμβάνονται στη διδασκαλία του μαθήματος στη Γενική Παιδεία (4 δ.π.), αλλά μόνο στο Μουσικό Σχολείο (6 δ.π.). Η επιμέρους κατανομή των δ.π. στα τρία αντικείμενα του μαθήματος, παρουσιάζεται πιο κάτω
2. Νοείται ότι οι υπογραμμισμένοι Δείκτες δεν συμπεριλαμβάνονται στις Εξετάσεις Απόλυσης και Πρόσβασης
3. Αναφορικά με τους Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας, επιπρόσθετα, βλ. σσ. 15-19, οι οποίοι αφορούν τα τρία αντικείμενα του μαθήματος

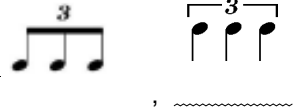
1. ΑΚΟΥΣΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Οδηγίες

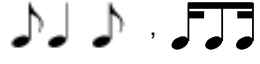
1. Διδακτικές Περίοδοι: μία (1) διδακτική περίοδο (δ.π) την εβδομάδα στη Γενική Παιδεία και δύο (2) διδακτικές περίοδοι στο Μουσικό Σχολείο
2. Όλοι οι Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας είναι υποχρεωτικοί και διδάσκονται στο τετράμηνο και με τη σειρά που ορίζεται από τον Προγραμματισμό
3. Εκπαιδευτικό Υλικό:
  - Krueger C. (2016) *Progressive sight singing*. USA: Oxford University Press
  - Philips J., Murphy P., Marvin-West E. & Piper-Clendinning J. (2011). *The musician's guide to aural skills: sight-singing, rhythm-reading, improvisation and keyboard skills: Volume 1*. New York: W. W. Norton and Co.
  - Κίτσιου Χρ. (2010) *Θεωρία της μουσικής: σολφέζ, καλλιέργεια ακουστικών ικανοτήτων*. (3 βιβλία μαθητή, 3 βιβλία καθηγητή+ CDs). Ιδιωτική Έκδοση
  - Μηνακάκης Δ. (2006) *Εγχειρίδιο ακουστικών δεξιοτήτων* (+ CD). Αθήνα: Παπαρηγορίου - Νάκας

Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ		ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Διδακτικές Περίοδοι 12 / 24
	Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να:	Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις, Αξίες	
3. Να αναπτύξουν τις ακουστικές τους δεξιότητες, ώστε να εντοπίζουν ακουστικά στοιχεία της μουσικής και να ανταποκρίνονται σε αυτά με μουσικό τρόπο.	3.3 εντοπίζουν και να καταγράφουν μουσική που ακούν, χρησιμοποιώντας τις μουσικές τους γνώσεις και δεξιότητες.	Ρυθμός <ul style="list-style-type: none"> • Μέτρα: 3/8, 6/8 (νοείται η συμπερίληψη του αντίστοιχου Δείκτη της Β΄ Λυκείου) • Αξίες: (νοείται η συμπερίληψη του αντίστοιχου Δείκτη της Β΄ Λυκείου) <ul style="list-style-type: none"> • Ρυθμικά Φαινόμενα: 	1.5 / 3 1.5 / 3

		<ul style="list-style-type: none"> ○ Τρίηχο: ○ Σύζευξη Διαρκείας ○ Ελλιπές Μέτρο 	
		<p>Μελωδία</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαστήματα: (νοείται η συμπερίληψη του αντίστοιχου Δείκτη της Β΄ Λυκείου) 2ας αυξημένης, 6^{ης} μικρής, 6^{ης} μεγάλης • Τονικές μελωδίες σε μείζονες και ελάσσονες κλίμακες μέχρι δύο (2) διέσεις/υφέσεις με μετατροπές 	3 / 6
		<p>Αρμονία</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαστήματα: (νοείται η συμπερίληψη του αντίστοιχου Δείκτη της Β΄ Λυκείου) 2ας μικρής, 2ας μεγάλης, 4^{ης} καθαρής, 6^{ης} μικρής, 6^{ης} μεγάλης • Συγχορδίες: τετράφωνες, μείζονες, ελάσσονες και ελαττωμένες σε ευθεία κατάσταση και αναγνώρισή τους από κοινή βάση, V⁷ σε ευθεία κατάσταση και σε όλες τις αναστροφές τους, αυξημένες συγχορδίες σε ευθεία κατάσταση και σε όλες τις αναστροφές τους και αναγνώρισή τους από κοινή βάση • Πτώσεις: <ul style="list-style-type: none"> ○ Τέλεια Αυθεντική: V⁽⁷⁾- I/i, και οι δύο συγχορδίες βρίσκονται σε ευθεία κατάσταση, με τη βάση της I/i συγχορδίας στη μελωδία της ○ Ατελής Αυθεντική: είτε στη μελωδία της I/i ακούγεται η 3^η και η 5^η νότα της συγχορδίας, είτε η μία ή και δύο συγχορδίες βρίσκονται σε αναστροφή ○ Ημιτελής ή Μισή (...-V) ○ Απροσδόκητη ή Απατηλή (V- VI, V-vi) ○ Πλάγια ή Εκκλησιαστική (IV-I) • Μετατροπές: σε συγγενείς κλίμακες (μείζονες και ελάσσονες) και σε ομώνυμες κλίμακες (μείζονες και ελάσσονες) 	4 / 8
Επανάληψη - Διαγώνισμα		Λύση προηγούμενων Εξεταστικών Δοκιμίων	2 / 4

Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ		ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Διδακτικές Περίοδοι 13 / 26
	Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να:	Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις, Αξίες	
3. Να αναπτύξουν τις ακουστικές τους δεξιότητες, ώστε να εντοπίζουν ακουστικά στοιχεία της μουσικής και να ανταποκρίνονται σε αυτά με μουσικό τρόπο.	3.3 εντοπίζουν και να καταγράφουν μουσική που ακούν, χρησιμοποιώντας τις μουσικές τους γνώσεις και δεξιότητες.	Ρυθμός <ul style="list-style-type: none"> Μέτρα: όλα τα προηγούμενα, 5/8, 7/8, 9/8 Αξίες: όλες οι προηγούμενες, . Ρυθμικά Φαινόμενα: όλα τα προηγούμενα <ul style="list-style-type: none"> Συγκοπή: , Αντιχρονισμός 	2.5 / 5
		Μελωδία <ul style="list-style-type: none"> Διαστήματα: όλα τα προηγούμενα, 7^{ης} μικρής, 7^{ης} μεγάλης Τονικές μελωδίες σε μείζονες και ελάσσονες κλίμακες μέχρι τρεις (3) διέσεις/υφέσεις με μετατροπές 	4 / 8
		Αρμονία <ul style="list-style-type: none"> Διαστήματα: όλα τα προηγούμενα, 7^{ης} μικρής, 7^{ης} μεγάλης Συγχορδίες: όπως το Α΄ Τετράμηνο Συνδέσεις κύριων και δευτερευουσών συγχορδιών χωρίς ξένους φθόγγους/τονικοποιήσεις/μετατροπές σε ευθεία κατάσταση και όλες τις αναστροφές Πτώσεις: όπως το Α΄ Τετράμηνο Μετατροπές: όπως το Α΄ Τετράμηνο 	4.5 / 9
Επανάληψη - Διαγώνισμα		Λύση προηγούμενων Εξεταστικών Δοκιμίων	2 / 4

2. ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ

Οδηγίες

1. Περίοδοι Διδασκαλίας: 2 διδακτικές περίοδοι (δ.π.) την εβδομάδα, τόσο για τη Γενική Παιδεία όσο και για το Μουσικό Σχολείο
2. Όλες οι θεματικές ενότητες είναι υποχρεωτικές και διδάσκονται στο τετράμηνο που ορίζεται από τον Προγραμματισμό, σύμφωνα με τη σειρά που ο εκπαιδευτικός κρίνει ως την καταλληλότερη - ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών του
3. Ο Μουσικός Γραμματισμός (Δείκτης Επιτυχίας 1) καλύπτεται στην αρχή της σχολικής χρονιάς στις βασικές του έννοιες και, στη συνέχεια, σύμφωνα με τις ανάγκες των έργων κατά τη διδασκαλία τους. Οι Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας που ορίζονται είναι υποχρεωτικοί
4. Εκπαιδευτικό Υλικό:
 Εισαγωγή: Machlis, J. & Forney, C. (1996) *Η απόλαυση της Μουσικής*. Αθήνα: Fagotto.
 α. Συμπεριλαμβάνεται CD με mp3 και *The Norton Scores*, Vol. I και II (υπάρχει ένα αντίτυπο του κάθε τόμου στο κάθε σχολείο)
 Αναλύσεις έργων: Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (βλ. πιο κάτω)
 Παρτιτούρες: αυτές που ορίζονται στις αναλύσεις των έργων
 Ακροάσεις: αυτές που ορίζονται στις αναλύσεις των έργων

Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ Θεματική Ενότητα: Θέμα Μαθήματος Εκπαιδευτικό Υλικό	Διδακτικές Περίοδοι 25
	<i>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να:</i>	
	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις, Αξίες</i>	
1. Να ακολουθούν διαδικασίες μουσικού γραμματισμού , ώστε να κατανοούν τα στοιχεία της μουσικής.	1.1 επιδεικνύουν γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στα χαρακτηριστικά του Ρυθμού και του Μέτρου . <ul style="list-style-type: none"> • Παλμός • Διάρκεια: όλες οι ρυθμικές αξίες (φθογγόσημα και παύσεις) • Έμφαση, τονισμοί και εσωτερική διάταξη μέτρου • Μέτρα: απλά, σύνθετα, μεικτά • Ρυθμικά σχήματα και φαινόμενα (π.χ. , τρίηχο, συγκοπή, αντιχρονισμοί, swing feel) • Μετρικός σπλισμός • Μετρικές μετατροπές • Σχέση ρυθμού και λόγου • Πολυρρυθμία 	3

1.2	επιδεικνύουν γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στα χαρακτηριστικά του Ρυθμού και του Μέτρου.	<ul style="list-style-type: none"> • Τονικό ύψος, κλαβιέ πιάνου, ρεζίστρο, μεσαίο ντο • Κλειδί Σολ, Φα και Ντο της άλτο και του τενόρου • Βοηθητικές γραμμές • Μελωδικά διαστήματα <ul style="list-style-type: none"> ○ ανιόντα, κατιόντα ○ ο ποιοτικός και ποσοτικός τους χαρακτήρας ○ σύμφωνα, διάφωνα ○ αναστροφή διαστημάτων • Χαρακτηριστικά μελωδίας: <ul style="list-style-type: none"> ○ Έκταση: χαμηλότερος και ψηλότερος φθόγγος, σύντομη-μεσαία-πλατιά ○ Σχήμα: καμπυλοειδής, κυματοειδής, κατιούσα και ανιούσα κατεύθυνση ○ Είδος κίνησης: εξέλιξη μελωδίας, βηματική και αλματική κίνηση ○ Μελωδικά στολίδια • Δομή μελωδίας <ul style="list-style-type: none"> ○ μοτίβο, φράση, πρόταση, περίοδος, πτώση ○ θέμα • Τεχνικές ανάπτυξης μελωδίας: επανάληψη, μίμηση, σμίκρυνση, μεγέθυνση, αντιστροφή (καθρέπτης), αναδρομή (καρκίνος), αντιαναδρομή (καθρέπτης-καρκίνος) • Χρωματισμός μελωδίας (word painting)
1.3	επιδεικνύουν γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στα χαρακτηριστικά της Αρμονίας.	<ul style="list-style-type: none"> • Συγκεκριμένο και ασυγκεκριστο σύστημα • Αλλοιώσεις • Διαστήματα: τόνος και ημιτόνιο, μικροδιαστήματα, έλξεις • Αρμονικά διαστήματα, αναστροφή διαστημάτων • Είδη κλιμάκων και τρόποι: μείζονα, ελάσσονα, φυσική ελάσσονα, χρωματική, ολοτονική, πεντατονική, τρόπος του ρε • Οπλισμός, Τονικότητα, Μετατροπίες, Πολυτονικότητα • Βαθμίδες της κλίμακας, Αρίθμηση συγχορδιών, Αρμονική Ανάλυση • Κύκλος των 5ών <ul style="list-style-type: none"> ○ σχετικές και ομώνυμες κλίμακες • Διατονικές, χρωματικές, εναρμόνιες κλίμακες • Αρμονικός ρυθμός • Συγχορδίες <ul style="list-style-type: none"> ○ Σχήματα, π.χ. block chords, arpeggios, broken chords, alberti bass ○ Στοιχεία συγχορδίας: θεμέλιος, μέση, κορυφή, 3^η, 5^η, 7^η, 9^η κ.ο.κ. ○ Αρίθμηση συγχορδιών ○ Είδη: μείζονες, ελάσσονες, αυξημένες, ελαττωμένες ○ Κύριες και δευτερεύουσες συγχορδίες ○ Οι λειτουργίες των συγχορδιών στον μείζονα και ελάσσονα τρόπο

		<ul style="list-style-type: none"> ○ Ευθεία κατάσταση και αναστροφές (πρώτη και δεύτερη αναστροφή) ○ Κλειστή και ανοικτή (ευρεία) θέση ○ Διαδοχή συγχορδιών ○ Επέκταση συγχορδιών, π.χ. με 7^η, 9^η κ.ο.κ. • Διάνθιση μελωδίας • Πτώσεις • Μετατροπίες • Αλυσίδες • Αρμονικά στοιχεία (π.χ. μπάσο κοντίνουο, οστινάτο, ισοκράτης/πεντάλ, riff) •
1.4	επιδεικνύουν γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στα χαρακτηριστικά της Υφής .	<ul style="list-style-type: none"> • πυκνή, αραιή • Είδη: μονοφωνία, ετεροφωνία, πολυφωνία (αντίστιξη), ομοφωνία • Άλλοι όροι, π.χ. αντιφωνία, αντιμελωδία, ισοκράτης (πεντάλ) •
1.5	επιδεικνύουν γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στα χαρακτηριστικά της Μορφής ενός έργου.	<ul style="list-style-type: none"> • Επαναλήψεις, αντιθέσεις, παραλλαγές • Μορφοπλαστικά στοιχεία: μοτίβο, θέμα, απάντηση, θεματική ανάπτυξη, αλυσίδα • Τμήματα και μέρη (π.χ. A, AB, ABA, head, intro, outro, solo, impro, coda, break) • Μουσικές φόρμες και δομές, π.χ. μορφή σονάτα •
1.6	επιδεικνύουν γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στα χαρακτηριστικά της Ταχύτητας .	<ul style="list-style-type: none"> • Ρυθμική αγωγή, τέμπο • Μετρονόμος, π.χ. ♩ = 66 • Σημάνσεις, π.χ. rit. , • Ιταλική ορολογία, π.χ. Adagio
1.7	επιδεικνύουν γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στα χαρακτηριστικά της Δυναμικής .	<ul style="list-style-type: none"> • Ένταση • Σημάνσεις, π.χ. pp • Ιταλική ορολογία •
1.8	επιδεικνύουν γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στα χαρακτηριστικά της Έκφρασης .	<ul style="list-style-type: none"> • Σημάνσεις • Ιταλική ορολογία, π.χ. dolce •
1.9	επιδεικνύουν γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στα χαρακτηριστικά της Άρθρωσης .	<ul style="list-style-type: none"> • Σημάνσεις, π.χ. stacc. ή • Ιταλική ορολογία, π.χ. staccato

	1.10	επιδεικνύουν γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στα χαρακτηριστικά της Χροιάς .	<ul style="list-style-type: none"> • Μουσικά όργανα: χορδόφωνα, ιδιόφωνα, μεμβρανόφωνα, αερόφωνα, ηλεκτρόφωνα • Φωνή: εκτάσεις, soprano, mezzo soprano, alto, contralto, tenore, baritono, basso • Μουσικά σύνολα: χορωδιακά, μουσικής δωματίου, ορχήστρες (π.χ. παραδοσιακές, συμφωνική ορχήστρα κλασικισμού ή ρομαντισμού) • 	
	1. 11	εντοπίζουν και να περιγράφουν τα πιο πάνω μουσικά στοιχεία σε παρτιτούρα .	<ul style="list-style-type: none"> • Ευρωπαϊκή μουσική σημειογραφία • Είδη: Συμβατική σημειογραφία, προσωπική σημειογραφία, γραφική παρτιτούρα • Παρτιτούρα, Οδηγός (lead sheet) • Παρτιτούρες: μουσικών συνόλων, συμφωνικής ορχήστρας • Μουσική γλώσσα: ορολογία, λεξιλόγιο (βλ. Δ.Ε.Ε. 1.1 - 1.10) • 	

Εκπαιδευτικό Υλικό

- Μαχλίσ: σσ. 1-66
- Ακροάσεις και Αναλύσεις αποσπασμάτων έργων διάφορων στιλ, μέσω παρτιτούρας

<p>2. Να κατανοούν σε βάθος μουσικά είδη και στιλ ποικίλων μουσικών πολιτισμών, και να τα τοποθετούν μέσα στο κοινωνικό πλαίσιο που δημιουργήθηκαν.</p>	<p>2.1</p>	<p>αναλύουν έργα της Δυτικής Μουσικής:</p> <ul style="list-style-type: none"> της περιόδου του Κλασικισμού της περιόδου του Ρομαντισμού 	<ul style="list-style-type: none"> Εισαγωγή: Ο Κλασικισμός στις Τέχνες: Machlis [28: 205 – 209], Ο Κλασικισμός στη Μουσική: Machlis [29: 209-210] Συμφωνία: Λούντβιχ Βαν Μπετόβεν, Συμφωνία αρ. 6, Έργο: 68, Μέρος III Εκπαιδευτικό Υλικό: <ul style="list-style-type: none"> Μαχλίας: Ο Μπετόβεν και η μεταβατική περίοδος της Συμφωνίας (35:230-232) Ανάλυση: Καλυψώ Απέργη και Αντωνία Φοράρη Ακρόαση: http://www.youtube.com/watch?v=I8U_-xGgreY (Μέρος III από 25:30) Παρτιτούρα: http://japanese.imslp.info/files/imglnks/usimg/1/17/IMSLP00085-Beethoven_Symphony_No.6_Mov.3.pdf Εισαγωγή: Από τον Κλασικισμό στο Ρομαντισμό: Machlis [261-262], Ο Ρομαντισμός στη Μουσική: Machlis [41:267-272] Ληντ: Φραντς Σούμπερτ, Ο Βασιλιάς των Ξωτικών Εκπαιδευτικό Υλικό: <ul style="list-style-type: none"> Το Ρομαντικό Τραγούδι (Ληντ): Machlis [42: 273 – 274], Φραντς Σούμπερτ: Machlis [43: 275 – 276] Ανάλυση: <ul style="list-style-type: none"> (1) Ιωάννα Σατραζάμη (ανάλυση στη Σολ ελάσσονα) (2) Machlis [276 – 278] Ακρόαση: Machlis: http://www.youtube.com/watch?v=JuG7Y6wiPL8 Παρτιτούρα: http://conquest.imslp.info/files/imglnks/usimg/b/b2/IMSLP15038-SchubertD328_ErIk_nig_1st_version.pdf Κοντσέρτο: Φέλιξ Μέντελσον, Κοντσέρτο για βιολί, Μι ελάσσονα, Έργο 64, Μέρος I Εκπαιδευτικό Υλικό: <ul style="list-style-type: none"> Εισαγωγικά: Machlis [53: 311 – 313], Φέλιξ Μέντελσον: Machlis [51: 304 – 305] Ανάλυση: Χρίστος Σταυρινίδης, Χρίστος Χριστοφόρου Ακρόαση: http://www.youtube.com/watch?v=NmYJVJvhGXl Παρτιτούρα: (1) Norton Scores ή (2) http://conquest.imslp.info/files/imglnks/usimg/a/af/IMSLP24558-PMLP04931-Mendelssohn_Violin_Concerto_Op.64.pdf 	<p>6</p> <p>4</p> <p>6</p>
--	------------	--	---	----------------------------------

2.3	αναλύουν μουσική και τραγούδια της Κινηματογραφικής Μουσικής .	<ul style="list-style-type: none"> • Κινηματογραφική Μουσική: John Williams, <i>Star Wars</i>, η μουσική του κυρίως τίτλου Εκπαιδευτικό Υλικό: Ανάλυση: Μαρία Αγγότη 	4
Επαναλήψεις - Διαγωνίσματα		Λύση προηγούμενων Εξεταστικών Δοκιμίων	2

Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ		ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Διδακτικές Περίοδοι 25
	Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να:	Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις, Αξίες	
2. Να κατανοούν σε βάθος μουσικά είδη και στιλ ποικίλων μουσικών πολιτισμών, και να τα τοποθετούν μέσα στο κοινωνικό πλαίσιο που δημιουργήθηκαν.	2.1 αναλύουν έργα της Δυτικής Μουσικής: <ul style="list-style-type: none"> της περιόδου του Μπαρόκ 	<ul style="list-style-type: none"> Εισαγωγή: Μαχλός: σσ. 135 - 144 Κοντσέρτο γκρόσο: Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ, Βραδεμβούργο Κοντσέρτο, αρ. 2, Μέρος I Εκπαιδευτικό Υλικό: <ul style="list-style-type: none"> Μαχλός: Το μπαρόκ κοντσέρτο (23: 172-173) Μαχλός: Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ: η ζωή και η μουσική του (156-158) Ανάλυση: Χρύσω Γρηγορίου 	7
	<ul style="list-style-type: none"> του 20ού αι. 	<ul style="list-style-type: none"> Εισαγωγή: Από τον Ρομαντισμό στον 20ό αι. [64: 364 - 368] Ιμπρεσιονισμός: Κλωντ Ντεμπυσύ, Αρ. 1. Nuages, Nocturnes Εκπαιδευτικό Υλικό <ul style="list-style-type: none"> Εισαγωγή: Ιμπρεσιονισμός: Οι Ιμπρεσιονιστές Ζωγράφοι και Οι Συμβολιστές Ποιητές: Machlis [62: 352 – 353, συνοπτικά τα βασικά στοιχεία], Ο Ιμπρεσιονισμός στη Μουσική: Machlis [62: 354 – 357], Κλωντ Ντεμπυσύ: Machlis [62: 357 – 359] Ανάλυση: <ul style="list-style-type: none"> Αντριάνας Σεργίδου Machlis [62: 359 – 360] Ακρόαση: https://www.youtube.com/watch?v=S96Ojs9mcxg&list=RDS96Ojs9mcxg&start_radio=1 Παρτιτούρες: http://imslp.simssa.ca/files/imglnks/usimg/4/46/IMSLP42479-PMLP04968-Debussy-L091fsPL.pdf (σσ. 1-15) http://hz.imslp.info/files/imglnks/usimg/5/5a/IMSLP01679-Debussy-Ravel - Nocturne No.1 (2 pianos).pdf (δίσκου) 	6

	<ul style="list-style-type: none"> του 21ου αι. 	<ul style="list-style-type: none"> Εισαγωγικά: Machlis [64: 362-363, 364 – 368] Ατονική Μουσική: : Άρνολντ Σαίνμπεργκ, «Peripetie», Μέρος IV από τα Πέντε ορχηστρικά κομμάτια, έργο 16 Εκπαιδευτικό Υλικό <ul style="list-style-type: none"> Μαχλίσ: Ο Σαίνμπεργκ και η Δεύτερη Σχολή της Βιέννης (66: 372-375) Ανάλυση: Φώτης Μουσουλίδης 	6
Επαναλήψεις - Διαγωνίσματα		Λύση προηγούμενων Εξεταστικών Δοκιμίων	6

3. ΑΡΜΟΝΙΑ

Οδηγίες

1. Διδακτικές Περίοδοι: μία (1) διδακτική περίοδο (δ.π) την εβδομάδα στη Γενική Παιδεία και δύο (2) διδακτικές περιόδους στο Μουσικό Σχολείο
2. Όλοι οι Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας είναι υποχρεωτικοί και διδάσκονται στο τετράμηνο και με τη σειρά που ορίζεται από τον Προγραμματισμό
3. Εκπαιδευτικό Υλικό: Kostka, F., Payne, D. & Almén B. (2018) *Tonal Harmony with an introduction to post-tonal music*. New York: McGraw-Hill Education

Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ		ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Διδακτικές Περίοδοι 12 / 24
	Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να:	Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις, Αξίες	
5. Να αποκτήσουν δεξιότητες μουσικής δημιουργίας , που αφορούν -κυρίως- στην εναρμόνιση, τον αυτοσχεδιασμό και τη σύνθεση, στο πρότυπο προσεγγίσεων προγενέστερων δημιουργών.	5.1 υιοθετούν διαδικασίες και πρακτικές της τονικής αρμονίας , αφού πρώτα αναλύσουν αυθεντικά μουσικά παραδείγματα.	Τονική Αρμονία [επανάληψη ΔΕΕ Β΄ Λυκείου] <ul style="list-style-type: none"> • Κανόνες Τονικής Αρμονίας • Σύνδεση συγχορδιών: σε ευθεία κατάσταση, α΄ και β΄ αναστροφή • Πτώσεις <ul style="list-style-type: none"> ο Πτωτικό 6-4 ο Διαβατικό 6-4 ο Πεντάλ 6-4 	2 / 4
		<ul style="list-style-type: none"> • Συγχορδία δεσπόζουσας με εβδόμη (V⁷) <ul style="list-style-type: none"> ο Αρίθμηση ο Διπλασιασμοί φθόγγων ο Πλήρης και ελλιπής συγχορδία V⁷ ο Λύσεις και Εξαιρετικές Λύσεις ο Αναστροφές της V⁷ : α΄, β΄ και γ΄ αναστροφή 	3 / 5

		<ul style="list-style-type: none"> • Συγχορδίες με εβδόμη <ul style="list-style-type: none"> ○ ii⁷, II^{o7} ○ vii^{o7} ○ IV⁷, VI⁷, I⁷ και III⁷ • Συγχορδία δεσπόζουσας με Ενάτη (V⁹) <ul style="list-style-type: none"> ○ αρίθμηση ○ διπλασιασμοί ○ συνδέσεις ○ λύση • Ξένοι Φθόγγοι <ul style="list-style-type: none"> ○ Διαβατικός (αναγνώριση, χρήση) ○ Ποικίλματα (αναγνώριση, χρήση) ○ Καθυστερήσεις (αναγνώριση, χρήση) ○ Προήγηση - anticipation (αναγνώριση, χρήση) • Αλυσίδες <ul style="list-style-type: none"> ○ Διατονικές 	1.5 / 3
			- / 2
			1.5 / 3
			2 / 3
Επανάληψη - Διαγώνισμα		Λύση προηγούμενων Εξεταστικών Δοκιμίων	2 / 4

Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ		ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Διδακτικές Περίοδοι 13 / 26
5. Να αποκτήσουν δεξιότητες μουσικής δημιουργίας, που αφορούν - κυρίως- στην εναρμόνιση, τον αυτοσχεδιασμό και τη σύνθεση, στο πρότυπο προσεγγίσεων προγενέστερων δημιουργών.	5.1	<ul style="list-style-type: none"> • Μετατροπίες <ul style="list-style-type: none"> ○ Διατονικές ○ Χρωματικές ○ Εναρμόνιες • Αλυσίδες <ul style="list-style-type: none"> ○ Μετατροπικές • Ξένοι Φθόγγοι <ul style="list-style-type: none"> ○ Επέρευση (arpeggiatura) (αναγνώριση, χρήση) ○ Διαφυγή ή εκφυγή (escape note) (αναγνώριση, χρήση) 	4 / 6
			1 / 2
			1 / 4

		<ul style="list-style-type: none"> ○ Νότα Καμπιάτα (αναγνώριση, χρήση) ○ Εναλλασσόμενοι φθόγγοι (changing notes) (αναγνώριση, χρήση) <p>Εισαγωγή στη Χρωματική Αρμονία</p> <ul style="list-style-type: none"> • II χρωματική <ul style="list-style-type: none"> ○ Λειτουργία, π.χ. V/V ○ Αρίθμηση, ορθοί διπλασιασμοί ○ Συνδέσεις • Ναπολιτάνικη συγχορδία <ul style="list-style-type: none"> ○ Αρίθμηση και συμβολισμός ○ Είδος ○ Συνδέσεις ○ Χρήση σε μείζονα και ελάσσονα κλίμακα ○ Εμφάνιση σε α' αναστροφή και ορθοί διπλασιασμοί • Αλλοιωμένες συγχορδίες (αναγνώριση, χρήση) <ul style="list-style-type: none"> ○ Ώξυνση και βάρυνση της 5ης της συγχορδίας σε μείζονες κλίμακες • Δανεισμένες συγχορδίες <ul style="list-style-type: none"> ○ από τον ελάσσονα: iv, i, ii° • Συγχορδίες 6ης αυξημένης <ul style="list-style-type: none"> ○ Ιταλική ○ Γαλλική ○ Γερμανική • Αρχές – Εργαλεία <ul style="list-style-type: none"> ○ Αρμονικός ρυθμός ○ Κίνηση των φωνών (voice leading) ○ Λειτουργικότητα των συνδέσεων ○ Δομή – Μορφή ○ Δημιουργικότητα, π.χ. μίμηση ρυθμομελωδικών στοιχείων ○ Η αρμονία σε ιστορικό πλαίσιο, μέσα από ρεπερτόριο ○ Η αρμονία μέσα από την ακρόαση και την εκτέλεση (π.χ. για σκοπούς βελτίωσης της εκτέλεσης, κατανόησης της μουσικής) 	<p>2 / 2</p> <p>1 / 2</p> <p>2 / 2</p> <p>- / 2</p> <p>- / 3</p>
Επανάληψη - Διαγώνισμα		Λύση προηγούμενων Εξεταστικών Δοκιμίων	2 / 3

Σε συνέχεια των πιο πάνω, αναφέρονται τα εξής:

- Οι ακόλουθοι Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας αφορούν ένα, δύο ή όλα τα αντικείμενα του μαθήματος (Μουσικοί Πολιτισμοί, Αρμονία, Ακουστικά).
- Οι ακόλουθοι Δείκτες Επάρκειας διδάσκονται παράλληλα με τους προαναφερθέντες και λειτουργούν ως εργαλεία, στρατηγικές, τρόποι σκέψης, στάσεις και αξίες που χρειάζεται οι μαθητές σταδιακά να αποκτήσουν και συνεχώς να αναπτύσσουν για την απρόσκοπτη ανάπτυξη των μουσικών τους γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων, όπως περιγράφονται από τους ακόλουθους Δείκτες Επιτυχίας.

Δείκτες Επιτυχίας		Δείκτες Επάρκειας	Μουσικοί Πολιτισμοί	Αρμονία	Ακουστικά
1. Να ακολουθούν διαδικασίες μουσικού γραμματισμού , ώστε να κατανοούν τα στοιχεία της μουσικής.	1.12 χρησιμοποιούν τη μουσική τεχνολογία ως εργαλείο ώστε να κατανοούν, να χρησιμοποιούν και να βελτιώνουν τα πιο πάνω μουσικά στοιχεία σε πλαίσιο ακρόασης, εκτέλεσης και δημιουργίας της μουσικής - είτε από τους ίδιους είτε από τρίτους.	<ul style="list-style-type: none"> • Μουσικά λογισμικά, μουσικές εφαρμογές και μουσικός εξοπλισμός, π.χ. <ul style="list-style-type: none"> ο λογισμικά εξάσκησης ακουστικών δεξιοτήτων ο λογισμικά καταγραφής μουσικής σημειογραφίας • Διαδίκτυο, μουσικές ιστοσελίδες για σκοπούς έρευνας, εξάσκησης και εκμάθησης της μουσικής, π.χ. <ul style="list-style-type: none"> ο κατέβασμα παρτιτούρων, αρχείων mp3 	✓	✓	✓
2. Να κατανοούν σε βάθος μουσικά είδη και στιλ ποικίλων μουσικών πολιτισμών , και να τα τοποθετούν μέσα στο κοινωνικό πλαίσιο που δημιουργήθηκαν.	2.6 περιγράφουν τη σχέση της μουσικής με κοινωνικές παραμέτρους που την καθόρισαν	<ul style="list-style-type: none"> • Χώρος, Χρόνος • Ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό, πολιτισμικό, καλλιτεχνικό, γεωγραφικό και οικονομικό πλαίσιο που αφορά στη δημιουργία, εκτέλεση και πρόσληψη της μουσικής • Το πλαίσιο και η διαδικασία για τη δημιουργία της μουσικής, την εκτέλεσή της και την πρόσληψή της, π.χ. <ul style="list-style-type: none"> ο κατά την εποχή μπαρόκ: η «προστασία» των συνθετών από την αριστοκρατία και η παραγγελία έργων, η εκτέλεσή τους στα παλάτια με ακροατήριο την αριστοκρατία • Η μουσική ως πολιτική πράξη, π.χ. <ul style="list-style-type: none"> ο η χρήση της μουσικής από τον Χατζιδάκι στην ταινία «Στέλλα» αναφορικά με τον ρόλο της γυναίκας και την ελληνική εθνική ταυτότητα • Ο ρόλος και η λειτουργία της μουσικής στην κοινότητα, π.χ. <ul style="list-style-type: none"> ο η διατήρηση του κοινωνικού ιστού στην παραδοσιακή μουσική 	✓		
	2.7 προσδιορίζουν την προσφορά ενός έργου/συνθέτη στην εξέλιξη της ιστορίας της μουσικής	<ul style="list-style-type: none"> • Σημαντικοί συνθέτες και έργα τους • Εξελίξεις, καινοτομίες και πειραματισμοί στη μουσική δημιουργία και πράξη • Σημαντικοί σταθμοί στην εξέλιξη της μουσικής, π.χ. η κατασκευή του πιάνου 	✓		

<p>3. Να αναπτύξουν τις ακουστικές δεξιότητες, ώστε να εντοπίζουν ακουστικά στοιχεία της μουσικής και να ανταποκρίνονται σε αυτά με μουσικό τρόπο</p>	<p>3.1 εφαρμόζουν γνωστικές διαδικασίες ώστε να αναπτύξουν την ακουστική τους σκέψη, η οποία περιλαμβάνει τη λήψη, την κατανόηση, την ανταπόκριση και την απομνημόνευση της μουσικής κατά την παραγωγή του ήχου, την παύση του, καθώς και την παντελή απουσία του.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μίμηση: ρυθμικά, μελωδικά, αρμονικά μουσικά σχήματα • Ακουστική μνήμη <ul style="list-style-type: none"> ο ανάκληση και αναπαραγωγή • Ανάγνωση (σολφέζ) <ul style="list-style-type: none"> ο ρυθμικές συλλαβές, ρυθμός λόγου ο σχετικό solfa σύστημα π.χ. μέτρηση με το χέρι και χειρονομική επίδειξη του ύψους • Τα χαρακτηριστικά των στοιχείων της μουσικής (βλ. Δ.Ε.Ε.1 Μουσικός Γραμματισμός) • Ανταπόκριση με δημιουργικό τρόπο στη μουσική, π.χ. ερώτηση - απάντηση • Μεταφορά (τρανσπόρτο): στο χαρτί και στο τραγούδι • Εσωτερική ακοή, νοερή οπτικοποίηση του μουσικού ήχου 	✓	✓	✓
	<p>3.2 ακολουθούν δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης για να περιγράψουν στοιχεία της σύνθεσης και της εκτέλεσης ενός έργου και να τα συσχετίζουν με την παρτιτούρα του, χρησιμοποιώντας ταυτόχρονα τις μουσικές τους γνώσεις και δεξιότητες.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Τα μουσικά χαρακτηριστικά ενός έργου (βλ. Δ.Ε.Ε. 2 Μουσικοί Πολιτισμοί) • Η μεταξύ τους σχέση και αλληλοεξάρτηση • Η εξέλιξη των μουσικών στίλ κατά τις περιόδους της μουσικής • Παρτιτούρα (βλ. Δ.Ε.Ε. 1) • Χάρτης Ακρόασης • Μουσικοκριτική (βλ. Δ.Ε.Ε. 4.1 της Β4) 	✓	✓	✓
<p>4. Να αναπτύξουν δεξιότητες εκτέλεσης και τραγουδιού προκειμένου να τις χρησιμοποιούν για την κατανόηση της μουσικής.</p>	<p>4.1 αποδίδουν τα στιλιστικά χαρακτηριστικά ενός έργου/τραγουδιού με κατάλληλο τρόπο και μουσικότητα, απολαμβάνοντας ταυτόχρονα τη μουσική πράξη.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ακριβής απόδοση του μουσικού κειμένου • Προσπάθεια για τεχνική επάρκεια • Καταλληλότητα και συνέπεια στο μουσικό στίλ • Εκτελεστικές προσεγγίσεις, διακεκριμένοι εκτελεστές, εγνωσμένου κύρους σύνολα και ορχήστρες • Ροή και άνεση • Μουσική έκφραση και ερμηνεία • Μουσική επικοινωνία: προβολή, πειστικότητα • Μουσικό νόημα (βλ. Β4, Ακρόαση, Δ.Ε.Ε. 5.3) <ul style="list-style-type: none"> ο Θετική σχέση με τα ενδογενή νοήματα της μουσικής (δηλ. τη μουσική αυτή καθαυτή) καθώς και τα εξωμουσικά της νοήματα 	✓		

	<p>4.2 χρησιμοποιούν τις δεξιότητες τους στην εκτέλεση πιάνου (keyboard harmony) και στην ερμηνεία τραγουδιού, ώστε να αναπτύσσουν τις μουσικές τους γνώσεις και δεξιότητες (π.χ. ακρόαση, εναρμόνιση μελωδίας).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Keyboard harmony και Τραγούδι, π.χ. <ul style="list-style-type: none"> ο αυτοσυγκέντρωση, νοητικές δυνάμεις, μουσική σκέψη ο η ακρόαση και η εκτέλεση με προσήλωση και κριτική προσέγγιση ο νοερή οπτικοποίηση πριν την εκτέλεση ο ταύτιση ήχου: νοερώς και στην πράξη (πιάνο και τραγούδι) ο χτίσιμο συγχορδιών στο πιάνο, αλλαγή είδους ο εκτέλεση εναρμονισμένης μελωδίας στο πιάνο ο το τραγούδι ως συνοδεία κατά την εκτέλεση στο πιάνο 	<p style="text-align: center;">✓ μόνο για τον Δείκτη Επιτυχίας 1 (μουσικό γραμματισμό)</p>	<p style="text-align: center;">✓</p>	<p style="text-align: center;">✓</p>
<p>5. Να αποκτήσουν δεξιότητες μουσικής δημιουργίας, που αφορούν -κυρίως- στην εναρμόνιση, τον αυτοσχεδιασμό και τη σύνθεση, στο πρότυπο προσεγγίσεων προγενέστερων δημιουργών.</p>	<p>5.2 υιοθετούν τεχνικές αυτοσχεδιασμού άλλων δημιουργών, σε δικές τους μουσικές δημιουργίες.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Πρότυπο • Τεχνικές αυτοσχεδιασμού <ul style="list-style-type: none"> ο Ανατοποθέτηση (displacement) και Μετατροπές (μέτρο, ρυθμό, μελωδία, αρμονία) ο Σμίκρυνση, Μεγέθυνση, Αναστροφή, Καρκίνος ο Προσθήκη ξένων φθόγγων ο Συνδυασμός των πιο πάνω 	<p style="text-align: center;">✓</p>	<p style="text-align: center;">✓</p>	
	<p>5.3 υιοθετούν τεχνικές σύνθεσης άλλων δημιουργών, σε δικές τους σύντομες μουσικές δημιουργίες</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στάδια συνθετικής διαδικασίας: <ul style="list-style-type: none"> ο πρότυπο έργο - δημιουργικό ερέθισμα ο πιθανοί τρόποι δημιουργίας και ανάπτυξης νέου έργου ο πρόγραμμα και προσχέδιο της σύνθεσης/αυτοσχεδιασμού ο στοιχεία και τεχνικές επεξεργασίας και ανάπτυξης του ο πρώτη εκδοχή για σχόλια και εισηγήσεις ο επόμενες εκδοχές ο ολοκλήρωση σύνθεσης ο παρουσίαση και εκτέλεση ο δυνατά και αδύνατα σημεία έργου ο βελτίωση και μελλοντική πορεία ο αρχειοθέτηση έργου ο διάχυση έργου 	<p style="text-align: center;">✓</p>	<p style="text-align: center;">✓</p>	
	<p>5.4 προσθέτουν το προσωπικό τους στίλ σε υπάρχουσες τεχνικές σύνθεσης και αυτοσχεδιασμού.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υπάρχοντα στοιχεία και τεχνικές σύνθεσης/ αυτοσχεδιασμού • Νέες ή/και καινοτόμες δημιουργικές προσεγγίσεις • Προσωπική μουσική ταυτότητα • Μουσική τεχνολογία και Τεχνολογικά μέσα, υπηρεσίες και προϊόντα για την καταγραφή, ανάλυση, μεταγραφή, παραλλαγή και διαχείριση του ήχου και της μουσικής πληροφορίας 	<p style="text-align: center;">✓</p>	<p style="text-align: center;">✓</p>	

6. Να αναπτύξουν την ατομική τους μουσική ταυτότητα προκειμένου να προχωρήσουν σε πανεπιστημιακές σπουδές με απώτερο στόχο την επαγγελματική τους αποκατάσταση ή/και την πολύπλευρη ανάπτυξη	6.1 αποδοθούν και να αναδοθούν την ατομική μουσική τους ταυτότητα , με στόχο τη συνεχή προσωπική τους μουσική ανάπτυξη.	<ul style="list-style-type: none"> • Η κατασκευή της μουσικής ταυτότητας • Ατομικά χαρακτηριστικά και κοινωνικοί παράγοντες • Ατομικό πλάνο μουσικής ανάπτυξης 	✓	✓	✓
	6.2 προσδιορίζουν, μέσα από διαδικασίες προσωπικής ενδοσκόπησης που αφορά στην μουσική τους ταυτότητα, ενδεχόμενες προοπτικές εξέλιξής τους ως επαγγελματίες του χώρου της μουσικής .	<ul style="list-style-type: none"> • Προσωπικές προοπτικές, δυνατότητες, κλίσεις και ενδιαφέροντα • Μουσικά επαγγέλματα και προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης • Η ζωή ενός συνθέτη, εκτελεστή ή άλλου επαγγελματία του χώρου της μουσικής <ul style="list-style-type: none"> ο προαπαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες, αναγκαίος εξοπλισμός, υποχρεώσεις, βιοπορισμός, συνθήκες στον χώρο ο εργοδότες, π.χ. μουσική βιομηχανία, μουσικοί οργανισμοί, κ.λπ. • Σπουδές - Κατάρτιση: Πανεπιστημιακοί κλάδοι για μουσικές σπουδές, απαιτήσεις εισδοχής, εναλλακτικές δυνατότητες επιμόρφωσης (π.χ. διαδικτυακά σεμινάρια επαγγελματικών οργανισμών, δημιουργία μουσικού πορτφόλιο) 	✓	✓	✓
	6.3 εντάσσονται ενεργά και να συμβάλλουν σε πολιτιστικές δράσεις του στενού και ευρύτερου κοινωνικού τους χώρου , επιδεικνύοντας αρτιότητα και υπευθυνότητα.	<ul style="list-style-type: none"> • Η κοινότητα των επαγγελματιών του χώρου της μουσικής (π.χ. εκτελεστής, συνθέτης, ακροατής, παραγωγός, μάεστρος, μάνατζερ) • Η ακαδημαϊκή και επιστημονική κοινότητα του χώρου της μουσικής (π.χ. ερευνητές, μουσικολόγοι, εθνομουσικολόγοι, κ.λπ.) • Δίκτυα επαγγελματιών της μουσικής • Προσωπική μουσική έκφραση • Ενσυναίσθηση, κοινωνικές συνθήκες μουσικής πράξης • Μουσική επικοινωνία 	✓	✓	✓